

Төрөөн партияның XXII съездин чөөкшүлөп келген

ПРОГРАММА ТӨЛӨВИЛЕЛИН БҮРҮНҮ-БИЛЕ ДЕТКИП ТУРАР

Ханызы-биле өөренип турар

СЭКП-ниң Программаның төлөвиленин «Шеклээр» сохотуң коммунистер, эр, хөрөөн бугу ажылчыларын ийи-биле чүдүтүгүшүп деткөөнөр. Программаның, Уставтың төлөвилелерин өренип чугула ажылды сохотуң бугурууга участоктарың айы-биле 7 кезек черде организастан, мында 710 кижиле оштинде 101 коммунистер бистиниң үнү төгүлүгү ош документтерин ханызы-биле өренип турар.

Партияның Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин таышкыш, боттарыңа алган бедиткөөнү хулаалгелерин сохотуң коммунистер, ажыл-ишчилери сорук кирришкениң күсөдүн турар. Бүрүнчө айт саларың чыл даяны сохотуң коллектив октябрь 1-ге чедир 84,8 хуу, сүттүң—112,4 хуу, дүктүң—109 хуу күсөтсүн. Бөлө ажыл-агый продуктуларын күрүнөгө садар талазы-биле социалист хулаалгелерин сохотуң ажылчыларың эң чөөкү үедө ажыра күсөдүн, СЭКП-ниң XXII съездинде күш-ажылчы белектиң ужуражырлар.

СЭКП-ниң Программаның төлөвиленин таышкыш хураалга хойжу коммунист эш Лопсанниң меледэни болза: «Чырыкмыл келер үеңи—коммунист ниятталган чөөр чылым дүргүзүндө бистиниң чүрүвүсү тургузарың толаргай оруктарың Программаның төлөвиленин айткан-дыр. Коммунистниң тургузарыңа киржип, ош үезинде чүрттаар, ажылдар, өренип улау аас-бөжик менээ болгаш ажы-туялуге таварышканың чүрөңнүн ханызын өөрүшкүлүг демдегеп тур мен. Төрөөн партияның съездинде белек кылдыр болгаш алган күсөттөгүлөрдүн миңчээр күсөттөгү: 314 хойдан 340 хурааның дүргүтүлүм, 10 тонна ситен кезер соруалың турган, 14 тонна кылдыр бөскөш, сараатпа аддым».

Партияның XXII съездинде белектелиң бугу төгүлүгү хунеринде социалист чырыш механизаторлар ортузунда улам калбарган. Комбайнерлер эштер Даяны, Хеймер-оол, Тараачын олар хун бүрүдө нормаларын 130—160 хуу күсөдүн, тараа дөш демиселди мурнакчылары болуп турарлар. Саанчылар эштер Бырдалай, Сыгыр, Бүрүмүс олар боттарыңа быжылган инек бүртүзүң 900—1000 кг чедир сүттү саргаллап, хойжу эш Серээ уксааны өшкүттүң бир хойдан-на 2,5 килограмм кыргаан, инек каларчылаар өштер Бек-оол, Ак-оол олар инек бүртүзүңүң хонукта 600 грама не-

Чаа өөредилге чылында

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин таышкыш, оларын калбаа-биле таышкыш, чугулаажып көөрү организастан, бугу чылым партия чырыкмышынның четкиңи өөренип коммунистерниң болгаш келгүсү өсө активтерин, колхозчуларын социалист өөредилгеге сонугурагы белектиң.

Ону барымдалаа партияның бүрүдү рабкунуң бюрү болгаш колхозтарга, албан организадаларга партия чырыкмышынның бөлүгүн өренип чечкөөрүн база пропаганда-стери шилеп алырын баш удуу барымчалык чорутуу.

Эртен чылым райога ажылдап турган пропаганда-стери шилеп алыр Хертек, Достай, Союн-оол боттарың бөлүгүнө өренип чечкөөрүн шындыр өренип чечкөөрүн, аныкчаларга быжык билгелерин өренип дөш, өренип турган эртеринде ламаарыштыр амдыралга албаккан чиктерин, фактыларын бүртүзү турган, дынакчыларын чик сонугураалык чоруну чедип таппан. Бу чылым чаа өөредилге чылымга эртен чылым эки дүргүлөрүн калбаа-биле ажылдап, алдык бар турган четкестерге хандарыштыр боттуг тунелдерин уа-ргеш, бу чылым райога толар-ай экономикаң 4 бөлүгүниң, СЭКП төгүзүң өренип 5 бөлүгүниң, агар планка өренип 9 бөлүгү-

Пропагандистер белектенип алганнар

Чөөкчө чаа СЭКП-ниң Бымы өрөкүмү пропаганда-стериң бир үнү семнарлар эрттирген. Чаа өөредилге чылымда Кызыл хоорайга партия чырыкмышынның четкөөрүн 150 чылым политшколалар, агитатор болгаш семинарлар ажылдап. Марксизм-ленинизмниң теория-ны барык 5 муң коммунистер болгаш партия келгүсү өсө ажылда-нар, албан-хаакчылар, ителелителер өренирлер. Чаа өөредилге чылымның онзагай чүгү болза, политик чырыкмышынның бүгү социаларың өөредилге планнарың-коз черин СЭКП-ниң XXII төгү-

Бүгү көдө ажыл-агыймы улам ийи хөгжүдөрүнүн коз чүгү, мал ажылының дүргөн өздүлөңүн баазы болза тараа бугурунун дүргөн кодурулушкуну болуп турар. Тараа культураларын ийи бугурунун чөөрү чылым дүргүзүндө ийден ажыг катал көүдөр, а оларның дүжүттү — ийи катал бедитер. (Совет Эвилелиниң Коммунист партияның программаның төлөвилелеринде).



КУШ-АЖЫЧЫ ЧАА-ЧАА ТИЛЕГЕЛЕРИҢ УЖУРУЛУГА!

Тываның анык үлетпүрү чыл белегеп тууду-на улам дүргөн сайырап, күчүдүгү чаа техника-биле чечелеттинип турар. Ош бөсүкү чөжөңгө бистиниң областа үлетпүрүң бир өш анык адыры болуп көмүр даш тывыкын ап болур.

Шаанда тывалар көмүр дашты казып ажыгаар тургучу, ону мырманы таышкыш, бөлөсө чораннар. Мен болуп хуума көмүр даш дугайында 1943 чылга чедир хуумада бөлөсө чоран мен. Анда хамаарыштыр бир таварылга амдыга чедир менээ уттудурбаан. Эге школа өренип турума кыжын менээ дайылман чага келген. «Дарал» адым уурагыга ажылдап турган, чөөкчө чаа Эрбестик көмүр даш шахтамында беледим деп ол чагага бижөөн болган. «Көмүр даш» болгаш «шахта» деп сөстөрүн чүгөп мен, 18 чыл мурунда бир-эе дугар ийдиным, азы мырмыл чугулааларга, дүш бөөн чагадан номчамын ол. А эске тыра кы-жилер! Оларның дора дээрле 50 хууу көмүр даштын ажык-дузанын дугайын беле ол-ла үедө белегеп бөөр дээринге можа салырын чедир-лаа маргыш болуп мен. Чүгө дээрле Тывага көмүр дашты өң баштай кызып, ажылдап турган үе ол болгай. Ийчак Тывага турган бөра чыгыш шахтаның техника-биле чечелетинип дугайында чүгү чугулаалар боор, амгы үениң даг машиналар туржук, ханы-лаа бөдүрү механизмиңиң белиң анда ховар көөр турган.

Ол шахтаның бугуручүлүгү, азы чыл дүргүзүндө казып удуруп турган көмүр дажыңың кемчеленип чичегел санал бөрөөлдер. 1940—1950 чылдарда Тывага хөжүмү даштын коз болгаш чарык чыгыш бөра ажык Кызыл турган, а Кызыл база амгы Кызыл эвес оон барык үш катал биче турган дие чыгарып болбас. Ийчакың Кызыл-да эң-не улуг дөң одалга төптөрүн салаа башып-лаа санап болур. Ол дээрле, локомотив күжү-биле ажылдаар, 1700 киловатт күчүдүгү электри станцияны (амгы бус-тур-бина станцияны барык ош катал биче күжүдүгү), автосептеле мастер-скаяны (амгы Пассажирлер АТБ-ны-ның гаражы), алгы заводунуң, ти-пографияның, чүвар бажының, ажылдап агаалардан бөөр чүгө ол

ЧӨӨН-ХЕМЧИҢ РАЙОНДА Бир үн-биле деткээн

Политмассалыг ажылды бедик деңнелче

Чөөн-Хемчик районда «Октябрь 30 чылы» көдө ажыл-агый арте-линиң хөрөөннөрү бистиниң үнүң төгүлүгү документтери—СЭКП-ниң Программаның төлөвилелерин боттарың хурааныңа чугулаажып таышкыш, ону бир үн-биле чүдүтүгүшүп деткөөнөр. Программаның төлөвилелерин бистиниң чүрүвүсүң бугу ажылчы чоннары-биле бир дөмөй ийи-биле деткип турарың эштер Байыр, Анай-Хаак, Когар, Бөпөөк олар тус-тус санааларыңа чугула-лааннар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

Түннелди чугулаашпышаан

Чөөн-Хемчик райондуң «Больше-вик» көдө ажыл-агый артелинин бүгү малчыларың хурамы чөөкчө чаа Даштыг-Тей сүт-бараан фер-мазыңа болуп эрткен.

Колхоз сентябрь 10-да күрүнөгө сүт, дүк саларың планың күсөтсөң чорук партияның XXII съезди-ниңге уткуштур малчыларың улау чедимшиңиң болур. 8 албар иштине саар инек бүртүзүңдө 700—800 литр сүттү О. Бичи-уруг, М. Албан, Т. Буулар саап ал, саанчыларың аразында соци-алист чырыштың мурнакчылары болганнар.

Хойжулар М. Балчыр, М. Чимит-оол хой бүртүзүңдө 3,2 кг дүктү, Х. Сагыспаа 100 хойга онааштыр 100 хурааның алган.

Малчыларың күжү-биле 168 тонна ситен белектениптен. Мал чедимшиңиң белектенип хойжулар Х. Сагыспаа, М. Чыкба, М. Дар-бий, М. Балчыр болгаш Даштыг-Тей сүт-бараан фермазың саанчыла-ры эки кирешкенер.

Алар социалист чырыштын мур-накчыларыңа акша шапналарын таышкыш. Сүт-бараан фермалары-ның аразында социалист чырыш-ка бирги чери ээсөн Даштыг-Тей фермазыңа шалчир Кызыл туку тышкына.

Малчыларың хурамыңа соци-алист чырыштың түнелдерин чугу-лаашпышаан, кыштагаашкыңа белектелиң күштелдирерин болгаш өскө-дөр-лаа агитаторларыңа база чугу-лашкан.

Чөөн-Хемчик районда «Октябрь 30 чылы» көдө ажыл-агый арте-линиң хөрөөннөрү бистиниң үнүң төгүлүгү документтери—СЭКП-ниң Программаның төлөвилелерин боттарың хурааныңа чугулаажып таышкыш, ону бир үн-биле чүдүтүгүшүп деткөөнөр. Программаның төлөвилелерин бистиниң чүрүвүсүң бугу ажылчы чоннары-биле бир дөмөй ийи-биле деткип турарың эштер Байыр, Анай-Хаак, Когар, Бөпөөк олар тус-тус санааларыңа чугула-лааннар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

Дүргөн чалгынның келир үе

Чөөн-Хемчик районда «Октябрь 30 чылы» көдө ажыл-агый арте-линиң хөрөөннөрү бистиниң үнүң төгүлүгү документтери—СЭКП-ниң Программаның төлөвилелерин боттарың хурааныңа чугулаажып таышкыш, ону бир үн-биле чүдүтүгүшүп деткөөнөр. Программаның төлөвилелерин бистиниң чүрүвүсүң бугу ажылчы чоннары-биле бир дөмөй ийи-биле деткип турарың эштер Байыр, Анай-Хаак, Когар, Бөпөөк олар тус-тус санааларыңа чугула-лааннар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

Чөөн-Хемчик районда «Октябрь 30 чылы» көдө ажыл-агый арте-линиң хөрөөннөрү бистиниң үнүң төгүлүгү документтери—СЭКП-ниң Программаның төлөвилелерин боттарың хурааныңа чугулаажып таышкыш, ону бир үн-биле чүдүтүгүшүп деткөөнөр. Программаның төлөвилелерин бистиниң чүрүвүсүң бугу ажылчы чоннары-биле бир дөмөй ийи-биле деткип турарың эштер Байыр, Анай-Хаак, Когар, Бөпөөк олар тус-тус санааларыңа чугула-лааннар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

Чөөн-Хемчик районда «Октябрь 30 чылы» көдө ажыл-агый арте-линиң хөрөөннөрү бистиниң үнүң төгүлүгү документтери—СЭКП-ниң Программаның төлөвилелерин боттарың хурааныңа чугулаажып таышкыш, ону бир үн-биле чүдүтүгүшүп деткөөнөр. Программаның төлөвилелерин бистиниң чүрүвүсүң бугу ажылчы чоннары-биле бир дөмөй ийи-биле деткип турарың эштер Байыр, Анай-Хаак, Когар, Бөпөөк олар тус-тус санааларыңа чугула-лааннар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

СЭКП-ниң Программаның болгаш Уставының төлөвилелерин ажылчы чоннарың ортузунга пропагандалаар талазы-биле ажылды партия организастан күштелдир-ген, колхоз бугурулушун алыр-лаан агитаторларын быжылгаан. Агитаторлар эштер Даглаа, Серен-ма, Серен, Бамы-Чыргаа болгаш өскө-дөр-лаа агитация ажылың ийдекейди чорудуп турар.

Д. САРЫНАЙ, инженер.

